

مبانی

اورولوژی مبتنی بر شواهد

ترجمه و تألیف:

دکتر سید فراد علامه

متخصص اورولوژی

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

با مقدمه‌ای از:

دکتر ناصر سیم‌فروش

استاد ممتاز و مدیر گروه اورولوژی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

انتشارات برای فردا

۶۶۹۵۲۶۴۱-۲

نام کتاب: مبانی اورولوژی مبتنی بر شواهد

ترجمه و تألیف: دکتر سیدفرزاد علامه

ناشر: برای فردا

نوبت چاپ: ۱۰۹۴

لیتوگرافی: نگار

چاپ: بهار

صحافی: بهاری

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۲۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۵-۰۶۱-۴

نشانی: تهران - انقلاب - خ لبافی‌نژاد - ک ۱۹۷ - واحد ۷ - تلفن: ۶۶۹۵۲۶۴۱-۲

سرشناسه	Gratt, Gordon گوت، گوردون
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی اورولوژی مبتنی بر شواهد
مشخصات نشر	: تهران: برای فردا، ۱۳۷۰
مشخصات ظاهری	: [۲۰۸] ص.
شابک	: 978-600-155-061-4
وضعیت فهرست‌نویسی	: فبیای مختصر
یادداشت	: فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1111111/ قابل دسترسی است.
یادداشت	: عنوان اصلی: User's guides to the medical literature-a manual for evidence-base clinical practice.
شناسه افزوده	: رنی، دراموند Rennie, Drummond
شناسه افزوده	: علامه، سیدفرزاد، ۱۳۶۰-
شناسه افزوده	: سیم فروش، ناصر، ۱۳۲۶-
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۵۸۸۷۷

مقدمه : معرفی

در شرایط کنونی که همه روزه با حجم بسیاری از اطلاعات چه از طریق رسانه‌ها و چه از دوستان و آشنایان و همکاران و ... روبه‌رو هستیم؛ پذیرفتن بی‌چون و چرای این مطالب و یا ارزش دادن مشابه به همه آنها و یا برعکس، نپذیرفتن همه آنها منطقی به نظر نمی‌رسد. آیا تمامی گفته‌های شرکت‌های تبلیغاتی کالا و خدمات واقعیت دارد؟ آیا صرف جدید بودن یک دارو به معنی کارا تر بودن آن است؟ آیا خبری که در یک روزنامه پرتیراژ چاپ شده به معنی درست بودنش است؟ و هزاران آیا و سوال دیگر.

این مطلب ضرورت بحثی را بیان می‌کند که تحت عنوان مهارت نقد اطلاعات و یا در واژه‌ای گسترده‌تر **تفکر نقادانه** (Critical Thinking) شناخته می‌شود. مهارتی که بر پایه آن هر گونه اطلاعات ورودی به ذهن ما بر اساس معیارهایی روشن با توجه به اجزای تشکیل دهنده آن مورد بررسی و نقد قرار می‌گیرد و میزان ارزش آن اطلاعات و یا ادعاها مشخص می‌گردد.

تفکر نقادانه یک بحث عام است - محدود به رشته خاصی نمی‌گردد؛ از زندگی روزمره ما تا کار حرفه‌ای ما در حیطه این مهارت قرار دارد؛ زیرا در همه حوزه‌ها، اطلاعات و نیاز به ارزش دهی به آنها و در نهایت تصمیم‌گیری بر اساس آنها وجود دارد.

در مباحث مربوط به علوم پزشکی نام مشابهی برای این مهارت گذاشته شده و آن **پزشکی مبتنی بر شواهد** (Evidence-based Medicine) است.

پزشکی مبتنی بر شواهد، بر سه پایه زیر استوار است:

- بهترین شواهد موجود اخیر (The Best Current Evidence)
- تجربه و تبحر بالینی، که البته همراه با مهارت ارزش‌نقدانه (Critical Appraisal) باشد.
- ترجیحات و ارزش‌های بیمار

بر این اساس یکی از پایه‌های اصلی در پزشکی مبتنی بر شواهد یافتن بهترین شواهد موجود برای یک سوال و مشکل بالینی مشخص است؛ پس ضرورت دارد بتوانیم مسائل و مشکلات بالینی خود را به پرسش قابل جستجو نماییم و هم چنین توانایی و مهارت جستجو در داده‌ها و منابع بسیار گسترده پزشکی نیز ضروری باشد. از روی دیگر دانستن معیارهای اعتبار و مرتبط بودن شواهد (از جملات یک کتاب رفرنس تا یک مطالعه مروری نظام‌مند) و همچنین سبب نقد این شواهد، جزء ضروریات است.

در این کتاب به هر سه پایه پزشکی مبتنی بر شواهد پرداخته شده است. هم چنین سعی گردیده کاربر این کتاب را به معنی پزشکی مبتنی بر شواهد را در حوزه رشته اورولوژی بیان کنیم و در این راستا از مثال‌هایی ملموس برای هر یک از موضوعات بهره گرفته شده است البته شایان ذکر است شواهد عنوان شده در مثال‌های کتاب، به علت گسترش سریع منابع پژوهشی، ممکن است در حال حاضر بهترین و معتبرترین شواهد در دسترس نباشند و از طرفی برخی از مطالعات ذکر شده فرضی هستند. در ابتدای کتاب توضیحی در مورد نحوه جستجوی شواهد در منابع مختلف آمده است. تمرکز اصلی این کتاب بر کاربردی کردن پزشکی مبتنی بر شواهد است، فلذا عمده مباحث در خصوص نحوه ارزیابی نقادانه مقالات در مباحث مختلف تشخیص، درمان، آسیب و پیش‌آگهی است؛ و مسیری واضح را برای این مقصود در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد. در آخر نیز مسائل مرتبط با اقتصاد سلامت و هزینه‌ها بیان می‌گردد.

کتابی که پیش رو دارید برگرفته و الهام گرفته از یکی از معتبرترین و اصلی‌ترین رفرنس‌های پزشکی مبتنی بر شواهد با عنوان **Users' Guide to the Medical Literature (Basic)** است که توسط یکی از بنیانگذاران این پارادایم به نام Gordon Guyatt

تألیف شده است هم چنین از کتاب Evidence based urology و مطالب آموزشی استادان ارجمند جناب آقای دکتر اکبر سلطانی و سرکار خانم دکتر سکینه حاج ابراهیمی نیز در تهیه این کتاب کمک گرفته شده است. در طی سالیان گذشته کتاب‌هایی در رشته‌های مختلف پزشکی بصورت مبتنی بر شواهد به چاپ رسیده است و نیز فصل‌هایی از کتب مرجع در رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی به پزشکی مبتنی بر شواهد پرداخته اند، بر خود واجب دیدم بعد از انتشار کتاب «مبانی پزشکی مبتنی بر شواهد» کتاب را با دید یک اورولوژیست ویرایش نمایم و رویکردهای رایج در جراحی کلیه و مجاری ادرار را با نگاهی از زاویه این پارادایم بیان کنم. باشد که مقبول همکاران و اساتید گرانقدر در این رشته افتد و امید است با انتشار این کتاب به سهم خود گامی در جهت ارتقاء نظام سلامت جامعه‌ام برداشته باشم.

دکتر سید فرزاد علامه

استادیار اورولوژی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه : چگونگی استفاده از این کتاب

این کتاب شامل چه مباحثی می‌شود؟ تعریف ما از شواهد بسیار گسترده است. شواهد ممکن است در طیف بسیار وسیعی از منابع ذکر شود. این منابع شامل موارد زیر می‌باشد: مقالات مجلات اصلی، چکیده‌ها و مرورهای مطالعات اولیه، راهنماهای طبابت، کتاب‌های قدیمی و جدید مرجع علوم پزشکی. پزشکان به طور روز افزون می‌توانند به آسان‌ترین شیوه به این منابع از طریق شبکه جهانی اینترنت دسترسی پیدا کنند. در آینده ممکن است اینترنت تنها راه دسترسی به بسیاری از منابع باشد.

فصل اول این کتاب یک رویکرد اصولی را آموزش داده که درباره سه مرحله استفاده از بخش‌های مختلف در منابع پزشکی بحث می‌کند. پزشک این باید سؤال کند که مطالب جدید با چه احتمالی صحت دارند؟ دوم این مطالب درمورد خدمات به بیماران چه می‌گویند؟ سوم این مطالب چگونه می‌توانند مورد استفاده قرار گیرند؟ پزشک ابتدا باید اعتبار مطالب و احتمال خطا را مدنظر قرار دهد. سپس در قدم دوم، هم باید نتایج مطالعات را مشخص کند و چگونگی این مطالب را درمورد مراقبت از بیماران خود، ارزیابی نماید.

برای توضیح ارتباط این در کرد مسایا، انی، هر بخش با یک سناریوی بالینی شروع و سپس جستجوی مرتبط با آن شرح داده شده است و یک جدول هم که تغییرهای ستفاده سه مرحله‌ای از متون پزشکی را خلاصه کرده است، آورده شده است. اگرچه مطالب این کتاب مختصر است ولی مد از کتابا بر مفاهیم موجود در آن، شما مطمئن می‌شوید که آموخته‌های شما مبتنی بر شواهد خواهد بود. در این کتاب به الی ریر و استراند آموخت:

- قدرت تمایز شواهد قوی نسبت به شواهد ضعیف
- آشنا شدن با روند جزء به جزء ارزیابی نقادانه و استفاده کردن شواهد ریسک و سنگین کردن منافع و خطرات که باید قبل از تصمیم گیری‌های درمانی صورت بگیرد.
- شناسایی، تعیین موقعیت و فهم خلاصه شواهدی که از پیش مورد نقد قرار گرفته‌اند و نیز توصیه‌های مبتنی بر شواهد.
- فهم مباحث مربوط به کاربردی کردن شواهد استخراج شده از متون، یعنی کاربردی به ویژه کاربرد این اطلاعات برحسب مشخصات فردی مختص به هر بیمار.

طیف بسیار گسترده‌ای از منابع نقد شده مبتنی بر شواهد هم اکنون وجود دارند. دکتر آن از طرق کامپیوتر در دسترس هستند. تعداد و کیفیت این منابع در چند سال آینده به طور غیرقابل تصور پیشرفت خواهد کرد. استیو ب، «یافتن شواهد» درمورد شناخت منابع صحیح اطلاعات مطالبی را بیان می‌کند و پایگاه‌های اطلاعاتی را معرفی می‌کند. سواد سی را که هم معتبر و هم برای طبابت کاربردی می‌باشند، ارائه می‌دهند. قسمت‌های ۲ تا ۶ استفاده بهینه و مطلوب از شواهد تحت عین خط مشی اداره مشکلات بیمار را به شما آموزش خواهد داد. در قسمت هفتم مروری مختصر در مورد نقش اقتصاد در سلامت خواهیم داشت. با این وجود شما نیازی به خواندن تمام فصول کتاب ندارید؛ این کتاب طوری طراحی شده که هر عمل آن به خودی خود کامل و جامع و مستقل از سایر فصل‌ها است.

فهرست

۹	مقدمه : معرفی
۱۱	مقدمه : چگونگی استفاده از این کتاب
۱۵	فصل اول
۱۵	بخش ۱- الف : فلسفه پزشکی مبتنی بر شواهد
۱۵	بخش ۱- ب : یافتن شواهد
۴۹	فصل دوم
۴۹	بخش ۲- درمان و آسیب : معرفی
۴۹	بخش ۲- الف : درمان
۴۹	بخش ۲- ب : آسیب
۱۰۱	فصل سوم
۱۰۱	بخش ۳- فرآیند تشخیص
۱۰۱	بخش ۳- الف : تشخیص‌های افتراقی
۱۰۱	بخش ۳- ب : تست‌های تشخیصی
۱۳۷	فصل چهارم
۱۳۷	بخش ۴- پیش‌آگهی
۱۵۱	فصل پنجم
۱۵۱	بخش ۵- خلاصه کردن شواهد
۱۷۱	فصل ششم
۱۷۱	بخش ۶- گذر از شواهد به حوزه عمل
۱۹۷	فصل هفتم
۱۹۷	بخش ۷- مفاهیم مرتبط با اقتصاد سلامت در اورولوژی